Homenatge al Pare Francesc Xammar

Parròquia de Sant Josep Obrer de Torreforta ,11 desembre 2022

Estimat Pare Francesc (Paco) Xammar. Benvolguts mossens. Benvolgut pare Enric, delegat de la Companyia de Jesús a Catalunya, benvolguts companys jesuïtes del pare Xammar. Benvolguda comunitat parroquial. Amics i amigues del pare Xammar, comunitat de La Floresta.

Estimat Poble Sant de Déu.

Ens hem reunit aquí com a assemblea dominical, com a comunitat que creu, espera i estima, en aquest ja tercer diumenge d'Advent, el diumenge que hom anomenem diumenge de *l'alegria* perquè aquesta és la paraula amb què ens saluda la litúrgia ja des de bon començament. És un diumenge especialment joiós, ja que s'apropa l'arribada del Messies amb la seva Bona Nova, profetitzada pel profeta Isaïes quan diu: *Digueu als cors alarmats: Sigueu valents, no tingueu por! Aquí teniu el vostre Déu... és ell mateix qui us ve a salvar.* Vet aquí quina escaiença més feliç. Avui donem gràcies a Déu amb el cor alegre pels anys de servei a la nostra Església de Tarragona per part del pare Xammar. Servei a les necessitats descobertes ja de ben jove a les «perifèries socials» de Barcelona. Servei al món laboral i a les «perifèries» de l'explotació laboral. Servei a l'Església especialment en aquesta petita porció d'aquí, del barri de La Floresta d'aquesta mateixa parròquia de Sant Josep Obrer de Torreforta, a les perifèries físiques i «socials» de Tarragona on ha fet tant de bé. Unes perifèries que, des que va arribar als anys seixanta, com tants immigrants del sud, ell, procedent del nord, ha transmudat en centre de la seva vida. Vet aquí el perquè de la vostra, i nostra, presència aquí. Hem predicat moltes vegades que cada Nadal és diferent. Aquest també ho serà per tu. Sense perdre l'ànim. Potser afeblit físicament com molts de nosaltres, però ferm en el seguiment, confiat, de la Missió encarregada.

El motiu d'aquesta eucaristia d'acció de gràcies pel ministeri del Pare Xammar, he tingut l'oportunitat de fullejar el llibre homenatge que es publicà fa poc més de quatre anys, amb el títol *Francesc Xammar i Vidal: dignitat i compromís a la perifèria de Tarragona*. Precisament, en la presentació d'aquest llibre algú es preguntava «Què ha aportat Xammar a la ciutat de Tarragona?»; i responia de forma contundent: «La dignitat». «La dignitat de la coherència de fer coincidir diàriament les seves *conviccions* amb els seus actes». I jo hi afegiria, doncs això no pot ser més evangèlic, perquè, en el cas del Pare Xammar, no és altre que la dignitat i la coherència que brollen de l'Evangeli en el seu estat pur, *sine glossa*, sense comentaris atenuants.

La vida y el testimonio del Padre Xammar nos recuerda que, vivir de acuerdo con el Evangelio de nuestro Señor Jesucristo, más que una norma o una ley que precise ser reglamentada continuamente, es esencialmente teologal, es un acto de fe. Es el ejercicio de una dependencia vertical absoluta que transforma las relaciones horizontales, es un «camino» hacia Cristo, un escuchar su Espíritu, un participar en su misterio. El generador positivo de vivir el Evangelio entre los pobres y los humildes de este mundo, como toda vida cristiana auténtica, siempre va más allá de la ley. Vivir el Evangelio con dignidad está siempre en relación con la noción de la libertad, que no es otra que la libertad de los hijos de Dios. Porque, por un lado, implica la liberación de la obsesión por las riquezas —tanto de las que se tienen como de las que no se tienen— y, por otro lado, implica trabajar para liberar las personas de la esclavitud de la miseria. Este es el verdadero «poder» del «no poder», de vivir el Evangelio con dignidad: la libertad de los hijos e hijas de Dios. Por eso, Jesús mismo, en su Evangelio, nos dice: Los «hijos» son libres (Mt 17,25-26). Y también nos dice: Si el Hijo os hace libres, seréis libres de verdad (Jn 8,36). "La verdad os hará libres" (Jn 8,32).

Precisament en aquests moments també voldria fer memòria d'un altre insigne jesuita, del qual ahir ens vam assabentar del seu traspàs. Es tracta del P. Josep Oriol Tuñí home intel·lectual que, precisament, va dedicar la seva vida i la seva recerca científica a la investigació d'aquests passatges claus de l'evangeli de Joan. Faig memòria d'ell perquè així com al P. Xammar el vaig conèixer quan vaig venir a Tarragona, el P. Josep Oriol és el que em va acollir a la Facultat de Teologia de Catalunya quan vaig iniciar-me en la docència i com a professor de la mateixa. Un dels últims llibres del P. Josep Oriol, síntesi de tot el seu saber i d'una vida, com deia, dedica a l'evangeli de Joan, porta aquest títol: "La veritat és Jesús". He de dir que tota aquesta teoria reflectida en els llibres del P. Josep Oriol és el que el P. Xammar duia a la pràctica en le seva vida i en el servei pastoral aquí en els barris de Tarragona. Per això, davant de la comunitat de pares jesuites que avui heu vingut i davant el Delegat a Catalunya, voldria manifestar el meu condol i demanar-vos que el transmeteu demà a la missa funeral que tindrà lloc a Sant Cugat.

Volvamos ahora al Evangelio de este domingo. Haciéndonos eco del alegre anuncio de la llegada del Mesías, en el Evangelio de hoy encontramos la auto presentación que hace Jesús de sí mismo. Si el pasado domingo contemplábamos la presentación que hacían de la figura del Mesías tanto el profeta Isaías como Juan Bautista, hoy la presentación nos la hace el mismo Jesús. «Tú eres el que había de venir o debemos esperar a otro?», pregunta Juan a Jesús. Esta pregunta está hoy llena de sentido, porque con toda seguridad muchos de nuestros contemporáneos esperarían hoy un Mesías bien diferente al Jesús del Evangelio. Pero la respuesta es: *Id y contad a Juan lo que habéis visto y oído: que los ciegos ven, los cojos andan, los leprosos quedan limpios de su enfermedad, los sordos oyen, los muertos resucitan y a los pobres se les anuncia la Buena Nueva*. Estas palabras de Jesús son el eco del profeta Isaías de la primera lectura: *Entonces se despegarán los ojos de los ciegos, y las orejas de los sordos se abrirán. Entonces saltará el cojo como un ciervo y la lengua del mudo lanzará gritos de júbilo*. Jesús se nos presenta como el liberador del hombre, de sus dolores, de sus angustias y desesperanzas. Él viene al mundo a traer el amor, la paz, el consuelo y la esperanza a todos los hombres. Un consuelo y una esperanza que no queda limitado al estrecho círculo de este mundo temporal, sino que desemboca en la esperanza y la alegría de la vida eterna. Ante esta realidad de la misión de Cristo, nosotros los cristianos nos podemos preguntar: ¿qué hacemos, como actuamos?, ¿cuáles son nuestras actitudes?

Molt estimat pare Xamma: Amb la teva de seguir Crist, tu també has donat al món l'esperança i el consol que necessita. Nadal ens recorda com de capacitats estem tots i totes, d'encendre una llum en la tenebra i de canviar l'angoixa en alegria, de donar fortalesa a les nostres debilitats i fermesa a les nostres vacil·lacions. La diferència està en saber usar els talents. Vet aquí el que recorda el barri.

Feliç aquell que no quedarà decebut de mi: [*dichoso aquel que no halle escándalo en mí:*]. Aquesta afirmació de Jesús en el moment d'acabar la seva pròpia presentació, hauria de colpejar-nos fortament a tots nosaltres, els cristians. Potser, moltes vegades, en els moments d'angoixa o desesperança, hem pogut pensar que Jesús ens havia decebut. Potser, a vegades, hem pensat que això de ser cristià ha esdevingut quelcom passat de moda; que enmig de tot aquest món de canvis val més anar per altres camins. Els qui seguien Jesús pels camins de Palestina també caigueren en aquesta mateixa temptació. Així, després de la multiplicació dels pans, quan molts veuen que seguir Jesús comporta renunciar a moltes coses, queden decebuts d'ell i se'n van tot dient: ...*quin llenguatge més difícil, qui és capaç d'entendre'l?* Però, llavors, enmig de la decepció i el desànim, una decepció i un desànim comparables al de molts cristians d'avui, surt Pere tot dient: *Senyor, si marxéssim, a on aniríem? Només vós teniu paraules de vida eterna.* Fem nostres aquestes paraules de Pere i, en aquest tercer diumenge d'Advent, que és el de l'alegria, reafirmem la nostra joia per la persona i la missió de Jesús, ell que és el Messies, alliberador de l'home. Llavors ens sentirem satisfets de ser cristians, deixebles d'Aquell que ha vingut a portar-nos la Bona Nova de la Salvació. Llavors també serem capaços de recollir la torxa de la fe i del bon fer que ens llega el pare Xammar amb tot el seu testimoniatge enmig nostre.

Seguim ara la nostra Eucaristia, és a dir la nostra acció de gràcies a Déu pel ministeri del Pare Xammar, per l'empremta deixada gravada a les pedres vives d'aquestes i aquelles «perifèries», de la política local, de les utopies socials, del que ara és una realitat; una empremta que tots plegats ens hem de preocupar que perduri, sigui preservada

i sigui continuada. Això equivaldrà a seguir el treball dignificant de la vida, de la preservació de la Creació de Déu, de la incorruptible pertinença a l'Església de Jesús, de la utopia del Regne, de la incansable acció evangelitzadora de totes les «perifèries» de l'ésser humà. Que així sigui.